

constitutis, etiamsi tunc adu contradicant, Alioquin si nulla voluntas suscipiendi Baptismum in eis apparuit, dum sanæ mentis essent, non sunt baptizandi. Quidam vero sunt qui, etsi à nativitate fuerint furiosi vel amentes habent tamen aliqua lucida intervalla in quibus rectâ ratione uti possunt. Unde si tunc baptizari voluerint, baptizari possunt, etiam in amentia constituti, & debet eis tunc Sacramentum conferri, si periculum timeatur: alioqui melius est ut tempus expectetur in quo sint sanæ mentis, ad hoc quod devotius suscipiant Sacramentum. Si autem tempore lucidi intervalli, non appareat in eis voluntas suscipiendi Baptismum, baptizari non debent in amentia constituti. (3. part. q. 68. art. 12.)

CAPUT VI.

De necessitate Baptismi.

DUPLIX à Theologis distinguitur necessitas; alia mediâ, alia præcepti. Illud est priori modo necessarium, sine quo vel *in re*, vel *in voto*, ut aiunt Scholæ, finis obtineri non potest; tales sunt Baptismus & Pœnitentia respectu salutis, quam nemo consequi potest sine gratiâ, vel regenerante in Baptismo, vel reparante in Pœnitentia. Illud est posteriori modo necessarium, de quo extat quidem præceptum: at sine quo tamen finis absolute potest obtineri, si nimirum citra culpam, & iusta de causa prætermittatur. Duobus in articulis expendemus, 1°. quæ sit infantibus & adultis Baptismi necessitas; 2°. utrum Baptismus per aliud suppleri possit.

ARTICULUS PRIMUS.

Quænam sit infantibus & adultis Baptismi necessitas.

Palagiani, cum originale peccatum inficiarentur, ideo Baptismi necessitatem sustulere. Cum autem eos S. Augustinus urgeret his Christi verbis: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu, non potest introire in Regnum Dei*, eo sunt adducti ut Regnum cœlorum à vita æterna distinguerent. A Regno quidem cœlesti infantes propter Baptismi defectum excluderent; eos autem in vitam æternam admitti contendebant, utpote innocentes, nullaque originali labe inquinatos. Cui doctrinæ affine est Cardinalis Sfondrati figmentum, qui in libro cui titulus est, *Nodus prædestinationis dissolutus*, pueris sine Baptismati morientibus veram felicitatem assignat.

Calvinus docet non arceri à Regno cœlorum infantes, quos è præsentis vita migrare contingeret, antequam aqua mergi datum fuerit; (Lib. 4. Instit. cap. 15. n. 22.) quod de infantibus fidelium intelligit. *Infantes nostros*, inquit, *antequam nascantur, se adoptare in suos pronuntiat Deus, cum se nobis in Deum fore promittit, seminique nostro post nos; hoc verbo continetur eorum salus.* (Ibid. n. 20.) Unde concludit (Ibid. n. 22.) fidelium infantibus necessarium non esse Baptismum, ut salutem obtineant.

Calvino Socinianos adjungere possumus, qui omnem Baptismum necessitatem rejiciunt, & de prædicatione vel pœnitentia sensu metaphorico exponunt hæc duo Christi præcepta: *Docete omnes gentes baptizantes eos, &c. Nisi quis renatus fuerit ex aqua, &c.* Quin & nonnulli Theologi Catholici merito reprehenduntur, quod falsa ducti com-

miseratione quæ, ut ait Bellarminus, *parvulis jam defunctis nihil prodesse potest*, dixerint interdum ex Dei misericordia contingere, ut infantes quibus per Baptismum subveniri non potest, parentum vel aliorum fidelium precibus salvi fiant. Ita Durandus, S. Bonaventura, Gersonius, &c. Addit vero Cajetanus non solum fieri aliquando, ut hujusmodi infantes Dei gratiâ salutem obtineant, at certâ lege id esse sancitum; Baptismum enim tunc duntaxat necessarium voluit Christus, cum illius administrandi facultas non deesset. (3. part. q. 68. art. 2.) Quam opinionem ut temerariam fideique oppositam, ex altera Cajetani Commentariorum in S. Thomam editione expungi curavit Romanus Pontifex Pius V.

PROPOSITIO I.

Baptismus in re parvulis omnibus necessarius est necessitate mediæ, extra martyrium.

Prob. 1°. ex iis Christi verbis: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, &c.* Hæc Christi sententia de Baptismi recipiendi necessitate, ut ad Regnum Dei perveniatur, generalis est; omnes homines, ideoque parvulos complectitur: *Utique nullum excipit (Christus)* ait S. Ambrosius: *non infantem, non aliquâ præventum necessitate.* Lib. 2. de Abraham. cap. 11. n. 84.) Prædicta Christi verba ad infantes quoslibet pertinere, ita persuasum fuit Ecclesiæ, ut quovis sæculo jusserit Baptismum infantibus in periculo constitutis statim conferri: atqui ea Baptismi necessitas erga parvulos non potest esse nisi necessitas mediæ; sententia enim Christi intelligi nequit, sive de necessitate præcepti, cum puer nullius sit capax; sive de necessitate quæ per votum Baptismi suppleri possit, cum votum illud, seu desiderium in parvulis esse nequeat; ergo Baptismus in re, parvulis necessarius est necessitate mediæ.

Prob. 2°. ex Patribus. Tertullianus, *Præscribitur*, inquit, *nemini sine baptismo competere salutem.* (Lib. de Bapt. cap. 12.) S. Augustinus: *Noli credere . . . infantes, antequam baptizentur, morie præventos, pervenire posse ad originalium indulgentiam peccatorum, si vis esse Catholicus.* (Lib. 3. de origine animæ, cap. 9.) Eandem veritatem sic confirmat: *Quisquis dixerit quod in Christo vivificabuntur etiam parvuli qui sine Sacramenti ejus (Baptismi) participatione de vita exeunt, hic profecto & contra Apostolicam prædicationem venit, & totam condemnat Ecclesiam.* (Epist. 166. ad Hieronymum, cap. 7. n. 21.) S. Fulgentius: *Firmissimè tene & nullatenus dubites, non solum homines jam ratione utentes, verum etiam parvulos, qui . . . sine Sacramento sancti Baptismatis . . . de hoc sæculo teanseunt, ignis æterni sempiterno supplicio puniendos.* (Lib. de fide ad Petrum, cap. 27.) Alios sileo Patres qui generatim pronuntiant sine Baptismo neque deleri peccatum originale, neque ad Regnum cælorum perveniri posse.

Porro illud infantibus necessarium est necessitate mediæ, sine quo vitam æternam obtinere non possunt, quamvis citra ullam culpam prætermisum fuerit: atqui, juxta SS. Patres, parvuli sine Baptismo vitam æternam consequi nequeunt, quamvis sine ulla culpa fuerit omisus; idque ita certum est ac indubitatum, ut illud credere teneatur, judice Augustino, quisquis Catholicus esse velit; ergo, &c. Quapropter Concilium Tridentinum, explorata totius Ecclesiæ fide, constantique traditione, sic definit: *Si quis parvulos recentes ab uteris matrum baptizandos negat, etiamsi fuerint à baptizatis parentibus orti, anathema sit.* (Sess. 5. de peccat. orig. can. 4.)

Prob. 3°. speciatim contra Calvinistas. Ex una parte contra Anabaptistas contendunt baptizandos esse infantes; ex altera vero docent Baptismum non esse infantibus necessarium, si à parentibus si-

delibus nati sint, quia eo ipso, etiam sine Baptismo, sancti sunt & filii Dei: atqui in ea re, ut in multis aliis, secum turpiter pugnant, & Anabaptistarum causam juvant, à quibus sic urgeri possunt: Ut quid pueri baptizantur? Numquid ut Ecclesiam habeant matrem, sicut docetis? Quid autem iis opus est Ecclesiam matrem, qui sine Ecclesia Deum habent patrem, cum sine Baptismo sancti sint & immaculati? Numquid ut præceptum impleant? Quo pacto autem præceptum in hac tenera ætate implere valent, qui ne audire quidem possunt? Si velint igitur Calvinistæ Anabaptistas vincere & secum coherere, cum Ecclesia Catholicâ fateantur oportet, Baptismum infantibus esse necessarium omnibus ad salutem obtinendam.

Solvuntur objecta.

Objic. 1°. Hæc Christi verba, *nisi manducaveritis carnem Filii hominis, . . . non habebitis vitam in vobis*, (Joan. 6. 54.) non probant infantibus necessariam esse Eucharistiam; ergo nec ista, *nisi quis renatus fuerit ex aqua*, &c. probant Baptismum esse infantibus necessarium.

Resp. Neg. conseq. & parit. 1°. quia Eucharistia per modum cibi datur, ac proinde iis tantum necessaria est, qui jam viventes gratiâ, indigent alimento spirituali, ut eandem servent & nutriant; atqui illud folis adultis convenit; vita enim spiritualis quam infans è sacro fonte haurit, nec minui, nec extinguî potest peccato *actuali* cujus cæpax non est: hæc igitur verba, *nisi manducaveritis*, &c. ad solos adultos strictè pertinent contra vero ista alia, *nisi quis renatus fuerit ex aqua*, ad eos omnes spectant qui ab originali peccato mortem traxerunt, & quos renasci ex aqua & spiritu necesse est, & ideo tam de infantibus quam de adultis intelligenda sunt; universalius igitur accipi debet quod de Baptismo, quam quod

de Eucharistia dictum est. 2°. Quia in iis quæ à libera Christi institutione pendent, quæ fuerit ipsius voluntas in Scriptura vel Traditione querendum est: atqui ex Traditione constat Baptismum esse infantibus necessarium, non autem Eucharistiam; ergo non valet inter utrumque instituta comparatio.

Obj. 2°. Si Baptismus ad salutem obtinendam parvulis est necessarius, innumeri sine sua culpa peribunt infantes: atque illud à summa Dei misericordia profus alienum est; ergo, &c.

Resp. Neg. maj. Licet enim ex infantium culpa non accidat ut Baptismo careant, cum propter rationis defectum nequeant Baptismum vel optare, vel poscere, non tamen sine culpa pereunt. Omnes quippè ab Adamo peccatum originale traxerunt; ab illo autem cur alii eximantur, & alii non liberentur, ad occultissima & justissima Dei judicia pertinet. Nec idcirco potest Deus inclementiæ accusari: cum enim peccatoribus nihil debeat, aliis gratiam suam ex misericordia largitur, aliis autem ex iustitia non concedit, *habetque potestatem ex eadem massa facere, aliud quidem vas in honorem, aliud vero in contumeliam.* (Rom. 9. 21.) Sileat igitur ratio humana quæ, si in rebus ad Religionem pertinentibus arbitra statueretur, omnia Dei Mysteria profus ruerent.

Obj. 3°. *Ubi abundavit delictum*, inquit Apostolus, falsum erit, si Baptismus etiam parvulis sit necessarius. Delictum enim Adami nocet omnibus, gratiâ vero quæ peccatum illud deletur, sæpè fraudantur infantes; siquidem Baptismus ex quo pendet illa gratia, aliquando non potest iis administrari; ergo, &c.

Resp. Dist. maj. *Ubi abundavit delictum, superabundavit gratia*, quatenus non à peccato tantum originali, sed & ceteris omnibus nos liberat, conc. maj. quatenus eadem gratia pluribus communicatur, quam delictum, neg.

Itaque præfata Apostoli verba eo sensu non accipienda sunt, quod gratia pluribus communicetur, quam delictum, cum ipse paulo post totus sit ut probet Deum misereri cujus vult; sed ex eo præsertim capite gratiam supra dilectum extollit, quod Adamus unicum ad posteros peccatum transfuderit, Christus autem & ab eodem illo peccato, & ab aliis omnibus per gratiam suam nos liberet. Mentem suam iis quæ præmittit verbis satis manifestat Apostolus: *Sed non sicut dilectum, ita & donum . . . nam iudicium quidem ex uno (delicto) in condemnationem, gratia autem ex multis delictis, in justificationem.* (*Ibid.* v. 15 & 16.) Licet igitur Adami delictum omnibus noceat, gratia autem justificans non omnibus conferatur, nihilominus verum est, juxta mentem Apostoli, majorem esse vim & efficaciam gratiæ Christi, quam delicti primi parentis: non a peccato enim originali tantum, sed ab omnibus aliis eum liberat, cui ex misericordia Dei datur.

PROPOSITIO II.

Baptismus in re vel in voto, necessarius est adultis omnibus necessitate tum medii, tum præcepti, extra martyrium.

Prob. prima pars. Illud est necessarium necessitate medii, sine quo salus obtineri non potest: atqui sine Baptismate *in re* aut *in voto* salutem consequi non possunt adulti: hæc enim Christi sententia, *nisi quis renatus fuerit ex aqua, &c.* ex modo dictis ita generalis est, ut ad ipsos infantes pertineat, quamvis rationis expertes; quanto igitur magis adultos obstringit, qui liberum habent rationis usum. In iis autem Baptismum suppleri posse sincero illius recipiendi voto constabit ex dicendis.

Prob. secunda pars. Christus Apostolis sic præcipit;

capit: Euntes docete, baptisantes eos in nomine, &c. (*Matth.* 28.) Atqui Baptismatis administrandi præceptum illius etiam recipiendi mandatum importat: hæc enim duo simul colligata sunt & devincta. Præterea quod necessarium est necessitate medii, ad salutem consequendam, eo ipso intelligitur à Deo præceptum, cum nihil magis præscribere debuerit, quam id sine quo salus comparari non potest: atqui Baptismus adultis necessarius est necessitate medii; ergo & necessitate præcepti.

Notandum tamen legem hanc, cum sit *positiva*, eos non obligare à quibus cognosci non potest, quales sunt ii qui de Christo & Evangelio nihil unquam audiverunt; si ergo ex hac vita migraverint, non suscepto Baptismate, in damnationem incurrent quidem propter peccata à quibus sine Baptismo liberari non potuerunt; sed tanquam violatores legis de Baptismate recipiendo constitutæ non punientur.

ARTICULUS II.

An Baptismus per aliud suppleri possit.

Hic duo quæri solent; primum, utrum Baptismi votum; secundum, utrum martyrium Baptismatis vices suppleant: quæ duæ quæstiones seorsim excutiendæ sunt.

PARAGRAPHUS PRIMUS.

An Baptismi votum ipsius vices suppleat.

Votum Baptismatis est sincerum illius recipiendi desiderium, adjunctam habens contritionem, qua de peccatis commissis vere doleamus: illud autem Baptismi desiderium conjunctum esse potest, vel

cum caritate perfecta quæ scilicet, ut ait Catechismus Romanus, ita est acris, vehemens & incensa, ut possit cum scelerum magnitudine comparari; vel cum caritate imperfecta tantum, qua Deus super omnia quidem diligitur, sed qua non ita vehemens est, ut criminum magnitudinem aquare possit.

PROPOSITIO I.

Baptismi votum cum perfecta caritate conjunctum, Baptismatis vices supplet, etiam extra necessitatis casum; id est, peccatorum remissionem, & gratiam justificantem confert.

Prob. Ex Concilio Tridentino: *Docet præterea (S. Synodus) esse contritionem... aliquando caritate perfecta esse contingat, hominemque Deo reconciliare, priusquam hoc Sacramentum (Pœnitentiæ) actu suscipiatur, ipsam nihilominus reconciliationem ipsi contritione sine Sacramenti voto, quod in illa includitur, non esse adscriendam. (Sess. 14. de Pœnit. c. 4.)* Unde sic argumentor: Non difficilius est catechumeni justificatio, quam hominis jam baptisati; imo facilior est, quia, ceteris paribus, graviora sunt hominis jam baptisati peccata, quam catechumeni, ut docet Apostolus: (Heb. 10. v. 28. 29.) atqui, ex Synodo Tridentina, contritio caritate perfecta, cum Sacramenti Pœnitentiæ voto conjuncta, vim habet hominem jam baptisatum justificandi; ergo multo magis existimandum est per eandem contritionem caritate perfectam, & quæ Baptismi votum includit, justificari catechumenum, etiam extra necessitatis casum, id est, extra urgens mortis periculum.

PROPOSITIO II.

Baptismi votum cum imperfecta caritate conjunctum quæ scilicet Deus super omnia diligitur, quamvis non ita sit vehemens & incensa, ut cum scelerum magnitudine comparari possit, supplet Baptismum in casu necessitatis quoad remissionem peccatorum, & gratiam sanctificantem.

Prob. 1º. Ex Scriptura: *Cor contritum, inquit David, & humiliatum, Deus, non despiciet. (Psal. 50. 18.)* Præterea sic promittit Deus: *Si impius egerit pœnitentiam ab omnibus peccatis suis, ... vitam vivet, & non morietur. (Ezech. 18. 21.)* Convertimini & agite pœnitentiam ab omnibus iniquitatibus vestris, & non erit vobis in ruinam iniquitas. *Ibid. v. 30.* Porro qui Deum super omnia diligit, sincerè convertitur, verusque est pœnitens, ac proinde, teste Deo, morte æternâ non est puniendus: atqui tamen in mortem damnationemque æternam incurreret, si ubi imminet vitæ periculum, & deest recipiendi Baptismi facultas, eum non suppleat Sacramenti desiderium; cum imperfecta de qua agitur caritate conjunctum; ergo, &c.

Prob. 2º. Ex SS. Augustino & Thoma. *Etiã atque etiã considerans: inquit Augustinus, invento non tantum passionem pro nomine Christi, id quod ex Baptismo deerat posse supplere; sed etiã fidem, conversionemque cordis, si fortè ad celebrandum mysterium Baptismi in angustiis temporum recurri non potest. (Lib. 4. de Bapt. cap. 22. num. 29.)* Idem sentit S. Thomas: *Potest Sacramentum alio deesse re, sed non voto; sicut cum aliquis baptisatus desiderat, sed aliquo casu prævenitur morte, antequam Baptismum suscipiat: & talis sine Baptismo actuali salutem consequi potest, propter desiderium Baptismi quod procedit ex fide per dilectionem ope-*

rante. (3. part. q. 68. art. 2.) Itaque, iudice Augustino, *fides & conversio*, & juxta S. Thomam, *desiderium Baptismi quod procedit ex fide per dilectionem operante*, Baptismum supplere in casu necessitatis possunt, atqui hæc omnia reperiuntur in homine qui Baptismi votum habet cum imperfecta caritate conjunctum, quæ Deum super omnia diligit ergo hujusmodi votum Baptismi vices subplet in casu necessitatis.

Prob. 3°. ratione Theologicâ. 1°. Tanta est Dei benignitas, ut voluntatem pro facto reputer, quando factum excludit necessitas: eleemosina, v. g. meritum huic attribuitur qui eam erogare vult, sed propter inopiam non potest. Quod sensu de vidua quæ monetam perexiguam in gazophylacium miserat, dictum est à Christo: *Verè dico vobis quia vidua hæc pauper, plus quam omnes misit.* (Luc. 21. 3.) Similiter igitur suscipiendi Baptismi voluntas hujus Sacramenti locum tenet, si cum vera fide & conversione conjuncta sit. *Sola fides & mentis ad Deum conversio*, inquit S. Bernardus... *salutem sine dubio operatur volenti, sed non volenti, prohibente mortis articulo, baptisari.* (Tract. ad Hugon. Viator. cap. 2. n. 8.) Atqui recipiendi Baptismi voluntas in eo qui Deum super omnia diligit, licet caritate imperfectâ, cum sincera fide, veraque ad Deum conversione conjuncta est; ergo in casu necessitatis locum tenet Baptismi.

2°. Hæc sententia divinæ misericordiæ magis congruit: equis enim libenter audiat, eum qui Deum super omnia diligit, licet amor ille non sit perfectus, sive acris, vehemens, incensus, à Deo damnandum esse, si Baptismum cujus desiderio tenebatur necessitate impediente, non susceperit?

Notandum tamen Baptismi votum, cum caritate etiam perfecta conjunctum, non supplere illius Sacramenti vices, quo ad characteris impressionem, quæ proprius est Baptismatis verè suscepti effectus.

PROPOSITIO III.

Baptismi votum cum imperfecta caritate non justificat ante Sacramentum susceptum, nec proinde illius vices supplet extra casum necessitatis.

Probatur 1°. ex Augustino qui non semel asserit peccata ante Baptismum commissa, in ipso tantum Baptismate, cum recipi potest, dimitti & ablui: *Ea fides*, inquit de seipso, *me securum esse non sinebat de præteritis peccatis meis, quæ mihi per Baptismum tunc nondum erant remissa.* (Lib. 9. conf. cap. 4. n. 12.) Atqui tamen jam tum verè conversus erat, Deumque super omnia diligebat, *Quantumcumque Catechumenus proficiat*, inquit S. Doctor, *adhuc sarcinam suæ iniquitatis portat: non illi dimittitur, nisi cum venerit ad Baptismum.* (Tract. 13. in Joan. n. 7. tom. 3. part. 2. pag. 394.) Hanc autem rationem asserit, quod mutata peccatoris voluntate per odium & detestationem peccati, maneat tamen ejus reatus, donec Baptismo deleatur, si recipi possit.

Prob. 2°. ratione Theologicâ. Baptismus Sacramentum est mortuorum, quia hominem è statu peccati mortalis ad justitiæ statum transfert, gratiam sanctificantem & regenerantem conferendo: atqui si amor *actualis* imperfectus, quo Deus super omnia diligitur, cum voto Baptismi conjunctus, justitiam impertiat, etiam extra casum necessitatis, jam Baptismus non erit Sacramentum mortuorum, nec primam gratiam sanctificantem in adultis unquam efficiet; siquidem Deum super omnia amare necesse est, quisquis adultus ad Baptismum dignè recipiendum accedit; ergo, &c.

PARAGRAPHUS II.

Virum Martyrium vices Baptismi suppleat.

Martyrium proprie dictum est mors inflictâ in odium Christi, & pro illo constanter tolerata, diciturque *Baptismus sanguinis*. Catholici quidam cum Ricardo Armachano, in Irlandiâ Præfule, nullum ex infantibus ab Herode propter Christum occisis, præter circumcisos, salvum fuisse probabiliter defendi posse existimant: alii cum Cardinali de Vitri, infantes quidem ab Herode interfectos ad cælum pervenisse concedunt; sed negant idem sentiendum esse de Christianorum parvulis in odium Christi mactatis, nisi baptisati fuerint.

PROPOSITIO.

Martyrium, tam in infantibus quàm in adultis, Baptismi vices supplet.

Probatur prima pars. Illud infantibus Baptismi locum tenet, ex quo gloriam cœlestem, ac proinde gratiam sanctificantem, consequuntur: atqui infantes ex martyrio gloriam, &c. res ita se habet, si duo certa sint, primum, Ecclesiam vel à primis sæculis pueros ab Herode propter Christum occisos coluisse tanquam sanctos Martyres, & gloriâ cœlesti perfruentes; secundum, eandem esse aliorum infantium conditionem: atqui hæc duo constant. Prius quidem ex innumeris veterum Patrum testimoniis compertum est: *Etiâ infantes illos, ait Augustinus, qui cum Jesus Christus necandus quæreretur, occisi sunt, in honorem Martyrum receptos commendat Ecclesia.* (Lib. 3. de libero arbit. cap. 23. n. 68. tom. 1. pag. 638.) S. Chryostomus de parvulis ab Herode trucidatis ait *mercedis retributionem eos manere..... qui statim ad tranquillum portum appulerunt.* (Homil. 3. in varia Math. loca.

S. Leo: *Necari omnes Bethleem parvulos jubet Herodes: sed quos Rex impius eximit mundo, Christus inserit cælo;* (Edit. Quesnell. tom. 1. pag. 181.) Ergo Ecclesia, vel à prioribus sæculis parvulos ab Herode propter Christum occisos coluit tanquam sanctos Martyres & gloriâ cœlesti donatos.

Posterius non minus constat, nempe eandem esse conditionem aliorum infantium propter Christum intersectorum. Ubi enim par omnino est causa, æquale esse debet judicium; cum itaque pueri Bethleem, tanquam veri martyres & gloriâ cœlestis participes habeantur, quia pro Christo trucidati sunt, idem de aliis sentiendum quos à tyrannis & infidelibus in odium Christi mactari contigerit. Præterea generalis est hæc Christi sententia: *Qui perdidit animam suam propter me, inveniet eam* (Math. 10. 39.) Atqui infantes in Christi odium ab infidelibus perempti, pro illo animam amittunt; æquum est igitur ut quam pro Christo vitam perdere, per illum inveniunt. Denique generatim pronuntiant SS. Patres, Martyrium sine Baptismo aqua ad salutem abundè sufficere: sic, ut alios omittam, S. Augustinus: *Quicumque etiam non percepto regenerationis lavacro, pro Christi confessione moriuntur, tantum eis valet ad dimittenda peccata, quantum si abluerentur farco fonte Baptismatis.* (Lib. 13. de Civit. Dei, c. 7. t. 7. p. 329.)

His omnibus accedit ipsius rationis suffragium, absurdum enim videtur aliquem mori pro Christo: & ab ipso in æternum repudiari; Christi causam sanguinis effusione defendere, & à Christo derelinqui; majorem esse tyranni ferocitatem in occidendis propter Christi odium infantibus, quàm Christi clementiam & liberalitatem in remunerandis innocentibus illis victimis pro nomine ejus mactatis.

Prob. secunda pars, quæ adultos spectat. 1°. Quia martyrium non minus efficax esse debet in adultis, à quibus piè & liber. suscipitur, quam in parvulis

qui nullo pietatis sensu moveri possunt: atqui ex modo dictis, martyrium Baptismi vices erga parvulos supplet, ad salutemque sufficit; ergo, &c. 2°. Quia Christus sic restatur: *Omnis qui confitebitur me coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo qui in caelis est.* (Matth. 10. 32.) Atqui nulla præstantior est Christi confessio, quam ea quæ fit per sanguinis effusionem. 3°. Quia martyrium ex caritate perfecta nascitur, juxta illud Christi: *Majorem hæc dilectionem nemo habet, ut animam suam ponat quis pro amicis suis.* (Joan. 15. 13.) Atqui, ex suprâ probatis, caritas perfecta Baptismi locum tenet, semperque conjuncta est cum gratia sanctificante, & peccatorum remissione; ergo & martyrium. 4°. Quia semper credidit Ecclesia pro Martyribus non orandum esse, sed implorandum potius ipsorum auxilium; ubique receptum est illud Inocentii III. editum: *Injuriam facit Martyri, qui orat pro Martyre.* (Cap. 6. Cum Marthæ. de celebr. Missar. lib. 3. decret. Gregor. IX.)

Solvuntur objecta.

Objicies 1°. Infantes ab Herode interempti circumcisionis beneficio salvi facti sunt; ergo nihil probat ipsorum exemplum in gratiam parvulorum qui sine Baptismo propter Christum interficiuntur.

Resp. Nego ant. Cum enim jufferit Herodes *occidi omnes pueros qui erant in Bethleem, & in omnibus finibus ejus, à bimatu & infrâ,* (Matth. 2. 16.) indubitatum est ex tantâ multitudine alios fuisse à Gentilibus, qui Judæis committi vivebant, oriundos; & alios qui, licet à Judæis nati diem octavum nondum attrigerant, ac proindè circumcisi non erant. Præterea non ideo innocentes illos pueros colit Ecclesia, quia fuerunt circumcisi; sed quia pro Christo occisi, ut patet, tum ex laudatis Patribus, tum ex oratione quæ in eorum

festo ubique recitari solet: *Deus, cujus præconium innocentes Martyres, non loquendo, sed moriendo, confessi sunt.*

Objic. 2°. Martyrium sine caritate nihil prodest, ex Apostolo: (1 Cor. 13. 3.) atqui pueri de quibus agitur, caritatem non habent, sive habitualem quæ solo Baptismate iis datur, sive actualem, cum rationis & voluntatis usu careant; ergo martyrium nihil ipsis prodest.

Resp. Dist. maj. Martyrium non prodest adultis sine caritate, conc. infantibus, neg. maj.

Quemadmodum enim Baptismus sine ullo caritatis actu prodest infantibus, licet nullum consequatur effectum in adultis caritatis expertibus; sic & martyrium; Deo ita volente. Præterea quod ait Apostolus de caritatis necessitate respectu martyrii, idem de fide quoad Baptismum Christus sic pronuntiavit: *Qui crediderit & baptisatus fuerit, salvus erit; qui vero non crediderit, condemnabitur.* (Marc. 16. 16.) Atqui hæc Christi verba sic intelligit Ecclesia Catholica, ut parvulis credere per se non valentibus ad salutem sufficiat Ecclesiæ fides, dum baptisantur; ergo pariter sufficit Christi caritas, infantibus per martyrium applicata, quia pro ipsius nomine patiuntur: numquid enim minus virtutis est in caritate Christi, quam in fide Ecclesiæ?

Obj. 3°. Illa sententia rejicienda est, quæ fidem de Baptismi necessitate prorsus evertit: atqui talis est sententia quæ asserit mortem, propter odium Christi illatam, locum tenere Baptismatis; in hæc enim hypothese stare non potest illud Christi oraculum: *nisi quis renatus fuerit, &c. ergo, &c.*

Resp. Neg. min. Qui enim legem hanc inlittuit, *Nisi quis renatus fuerit ex aquâ, &c.* eidem legi exceptionem apposuit; siquidem non minus generales sunt istæ Christi sententiæ, *qui me confessus fuerit, &c. qui perdiderit animam suam propter me, inventet eam; itaque hoc Christi oraculum, Nisi quis renatus fuerit, &c. ita debet intelligi, ut Mar-*

tyres à communi lege exceptos credamus, nisi velimus secum pugnare Christum. Vide Augustinum, (lib. 13. de Civit. Dei, cap. 7.)

CAPUT VII.

De effectibus Baptismi.

IN eo capite tria expendimus, 1°. quinam sint Baptismatis effectus; 2°. an circumcisio instituta fuerit, sicut & Baptismus, ad peccatum originale delendum; 3°. utrum Joannis Baptismus ejusdem fuerit virtutis & efficaciam, ac Baptismus Christi.

ARTICULUS PRIMUS.

De variis Baptismi effectibus.

Multiplex est Baptismatis effectus. Primus est peccatorum omnium, tum originalis, tum eorum quæ propriâ voluntate admisimus, plena & integram remissio; secundus est omnis pœnæ, peccatis ante Baptismum commissis debitæ, condonatio; tertius, gratia sanctificans; quartus, character, id est, signum quoddam spirituale, ita animæ impressum, ut nunquam deleri possit. De characterem per Baptismum impresso abundè disputavimus in Tractatu de Sacramentis in genere; nunc superest ut alios Baptismatis effectus à Lutheranorum & Calvinistarum impietate vindicemus: ut enim alibi jam fuit observatum, nullam Sacramenti novæ legis virtutem divinitus insitam esse volunt, docentque per Baptismum non tolli, nec revera deleri peccata, sed regi duntaxat, & non impulari.

PROPOSITIO I.

Per Baptismum tollitur & omnino deletur quodcumque peccatum.

Probatur 1°. ex Scripturâ Ananias Saulum sic alloquitur: *Exurge & baptizare, & ablue peccata tua.* (Act. 22. 16.) *Quicumque baptisati sumus, inquit Apostolus, in Christo Jesu, in mortem ipsius baptisati sumus... hoc scientes quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruat corpus peccati.* (Rom. 6. v. 3. & 6.) Enumeratis peccatis quæ à Regno Dei excludunt; sic pergit Apostolus: *Et hæc quidam fuistis, sed abluti estis; (1. Cor. 6. 11.)* scilicet per baptismum. Eo sanè Sacramento prorsus auferuntur peccata, per quod à delictis vel gravissimis abluimur; per quod vetus homo crucifigitur, id est, vivere desinit; per quod destruitur corpus peccati, atqui, teste Apostolo, per Baptismum abluimur, &c. ergo, &c.

Præterea ita docet Apostolus: *Christus dilexit Ecclesiam, & seipsum tradidit pro ea, ut illam sanctificaret, mundans lavacro aquæ, ... ut exhiberet ipsi sibi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam aut rugam, ... sed ut sit sancta & immaculata.* (Ephes. 5. v. 25. & seq.) Atqui, nisi Baptismus peccata delet, jam Ecclesia quæ ex baptisatis coalescit, nec verè sancta erit, nec immaculata; sed veteres maculas & rugas servabit, quas tegit quidem, sed non tollit Baptismus; ergo, &c.

Prob. 2°. ex S. Augustino quem breviter causâ unum appellabimus: *Baptismus, inquit, abluit peccata omnia, prorsus omnia.* (Lib. 3. contra duas. Epist. Pelagian. cap. 3. n. 5. tom. 6. pag. 574.) *Delicta delet Sanctum Baptisma.* (Lib. 3. de Symbolo ad Catechumenos, cap. 10. tom. 6. pag. 220.) *Peccata quæcumque corde, ore, opere commissæ invenerit, Baptismus tollit* (Ench. cap. 64.) Atqui in his Augustini locis innumerisque aliis, Bapti-

mus dicitur peccata prorsus omnia abluere, delere, tollere; ergo, juxta S. Doctorem, non in eo tantum sita est Baptismi efficacia, quod peccata tegat, ut fingunt recentiores Hæretici. Hinc Concilium Tridentinum sic pronuntiat: *Si quis per Jesu Christi Domini nostri gratiam, quæ in Baptismate confertur, asserit non tolli totum id quod veram & propriam peccati rationem habet, . . . anathema sit* (Sess. 5. de peccat. orig. can. 5.)

Dices: Concupiscentia peccatum est, teste Apostolo: (Rom. 7. 13. 17.) atqui concupiscentia remanet in baptisatis; ergo & peccatum.

Resp. Dist. maj. Concupiscentia peccatum est, quando pravis ejus motibus consentitur, conc. maj. ratione sui, rursum distinguo; peccatum est improprie & late sumptum, quatenus est motus inordinatus, ad malum impellens, conc. est peccatum proprie & strictè sumptum, neg.

Itaque concupiscentia, sive prava hominis ad rem illicitam propensio, sine dubio peccatum est proprie dictum, si voluntatis consensus accesserit; minimè vero cum ei resistitur. Quod enim ex hominis voluntate non pender, peccatum strictè sumptum dici non potest: atqui concupiscentia ratione sui, & quatenus est carnis adversus spiritum colluctatio, ab hominis voluntate non pender; siquidem eam invitus justus quisque experitur; ergo dici non potest peccatum, nisi lato & improprio sensu, quod scilicet ex peccato originali ortum habuerit, criminumque omnium sit fecunda parens, & motus inordinatus ad malum sollicitans: Peccatum vocatur, ait Augustinus, quod & peccato facta est, & peccatum, si vicerit, facit. (Lib. 1. de nuptiis & concup. cap. 23. n. 25.) Si quis autem contrarium senserit, anathema sit, inquit Synodus Tridentina. (Sess. 5. de peccat. orig. can. 5.)

COROLLARIUM.

Ergo Baptismus gratiam sanctificantem confert. Peccata enim quæcumque, etiam mortalia, delet & tollit Baptismus, ut modo probatum fuit ac proinde hominem justum efficit, Deoque gratum & amicum; quod sine gratiâ sanctificante fieri non potest. Præterea Deus salvos nos fecit per lavacrum regenerationis, & renovationis Spiritûs Sancti quem effudit in nos abundè per Jesum Christum Salvatorem nostrum, ut justificati gratiâ ipsius heredes simus secundum spem, vitæ æternæ. (Tit. 3. 5. & seq.) Porro illud Sacramentum gratiam sanctificantem confert, per quod homo regeneratur, interior renovatur & justificatur: atqui hæc omnia Baptismati tribuit Apostolus; ergo, &c.

PROPOSITIO II.

Quidquid pœnæ in altera vita peccatis debetur, Baptismus remittit.

Probatur 1°. Illi ab omnibus alterius vitæ pœnis prorsus liberi sunt, quos ab ingressu cœli nihil omnino remoratur: atqui homines qui à Baptismate recentes moriuntur, nihil ab ingressu cœli retardat: Si continuo (post. Baptismum), ait Augustinus, sequatur ab hæc vitæ emigratio, non erit omnino quod hominem obnoxium teneat; salutis omnibus quæ tenebant. (Lib. de peccator. meritis, cap. 28. n. 46. tom. 10. pag. 65.) Post. indulgentiam (Baptismi), inquit Hieronymus, iudicis non est metuenda severitas. (Epist. 82. ad Oceanum, tom. 4. part. 2. pag. 649.) Baptisati morientes, antequam culpam aliquam committant, ait Concilium Florentinum, statim ad Regnum cœlorum & Dei visionem perveniunt. (Tom. 13. Concil. p. 536.) Idem statuit Synodus Tridentina: Nihil est damnationis iis qui verè consecuti sunt

cum Christo per Baptismum, . . . ita ut nihil prorsus eos ab ingressu cæli remoretur. (Sess. 5. de peccat. orig. can. 5.)

Prob. 2°. Si quæ post Baptismum poena in futuro sæculo persolvenda remaneret, Ecclesia baptismatis satisfactionem aliquando imposuisset, ut erga eos facere semper consuevit, qui post Baptismum lapsi sunt: præcipua enim ratio, cur ita se gerat erga lapsos, ex eo petitur quod Sacramento Pœnitentiæ non tollatur poena temporalis in altero sæculo luenda: atqui Ecclesia cathæcumenos, antequam ad sacrum fontem venirent; probare quidem consueverat, eosque d' uturnis pietatis officiis exercere, ut Christianæ professionis tyrocinium ponerent; sed nullam unquam pro peccatis quæ Baptismum præcesserant, satisfactionem imposuit; ergo Ecclesia persuasum habuit, per Baptismum poenam omnem remitti, peccatis in alterâ vitâ debitam.

Quæres 1°. an gratiam sanctificantem obtineant adulti, qui sine prævia & necessaria præparatione ad Baptismum accedunt, & quos Theologi eam ob rem *fictos* appellant.

Resp. hujusmodi homines gratiam non accipere. Nullus enim, nisi volens, gratiam & salutem consequi potest: atqui adulti qui necessarias, de quibus jam dictum fuit, dotes præmittere Baptismati non curant, eo ipso gratiam & salutem consequi nolle convincuntur; ergo, &c. Characterem tamen recipiunt, cujus impressio ab ipsâ Sacramenti applicatione pendet, non autem à suscipientis affectibus. Hinc perpetuâ Ecclesiæ Traditione constat Baptismum in qualibet hæresi, vel schismate acceptum, non esse repetendum, quia in quantalibet perveritate receptus characterem importat.

Quæres 2°. utrum, obice sublato, quem asse-

tebat suscipientis pravitas, Baptismus peccata quæ ipsam præcesserant. penitus deleat & gratiam regenerantem sibi propriam conferat.

Resp. rem ita esse, juxta communem Theologorum sententiam. Ratio est quia, licet actus Sacramenti transierit, manet tamen ipsius virtus in caractere quem animæ impressit, nihilque delere potest. Quapropter docet Augustinus, Baptismum in hæresi vel schismate acceptum, effectum ad quem institutus est in iis fortiri, qui ad Ecclesiæ unitatem redeunt: *Tum incipit valere idem Baptismus*, inquit, *ad dimittenda peccata, cum ad Ecclesiæ pacem venerint. (Lib. 3. de Bapt. contra Donatistas, cap. 13. tom. 9. pag. 114.)* Idem sic tradit Gregorius Magnus: *Sandum Baptisma quod apud Hæreticos sunt consecuti, tum in eis vires emundationis recipit, cum . . . propter confessionem veræ fidei, sanctæ & universalis Ecclesiæ visceribus fuerint uniti. (Lib. 11. Epist. 67. tom. 2. pag. 1167.)* Unde sequitur pariter Baptismum in Ecclesiâ datum, & cum prævia animi affectione receptum, sublato illo per sinceram cordis contritionem obice, gratiam conferre suamque efficaciam, antea quasi suspensam, exercere.

Et vero peccatum originale, ceteraque ante Baptismum commissa, Sacramento Pœnitentiæ non eluuntur, quod in eorum duntaxat peccatorum remissionem fuit institutum, quæ Baptismum subsequuntur, delicta igitur ante Baptismum commissa remitti nequeant, nisi per illius Sacramenti virtutem quam inertem & otiosam fecerat recipientis perveritas.

ARTICULUS III.

Utrum Circumcisio delendi peccati originalis, sicut & Baptismus, vim habuerit, ad eumque finem instituta fuerit.

Hæc duas in partes scinditur universa Theologorum Schola; alii Circumcisionem in peccati originalis remedium, à Deo institutam fuisse contendunt multosque & graves sibi vindicant Patronos, sive inter Patres, sive inter Scholasticos, & Augustini suffragiis præsertim gloriantur; alii vero negant, paræque autoritate & numero defensores habent. Hæc igitur controversia iis annumeranda est de quibus ait Augustinus, *inter se aliquando doctissimos & fidei Catholicæ defensores, salvæ fidei compage, non consentire.* Quapropter rationum gravitate potius definienda est, quam autoritate vel numero contentium. Sit itaque

PROPOSITIO.

Circumcisio in peccati originalis remedium non videtur fuisse instituta.

Probatur 1°. Quid valuerit apud Judæos circumcisio, quem in finem à Deo sancita fuerit, maxime judicandum est ex verbis quibus eam Deus instituit: atqui ex verbis Dei circumcisionem instituentis, licet solemnibus & magnificis, inferri non Potest eam tanquam peccati originalis remedium, imperatam fuisse; sed veluti signum duntaxat initi Deum inter & Abrahamum ejusque posteros foederis. Sic enim jubet Deus: *Hoc est pactum meum quod observabitis, inter me & vos, & semen tuum post te: circumcidetur ex vobis omne masculinum, & circumcidetis carnem præputii vestri, ut sit in signum fœderis inter me & vos.*

(*Genes. 17. v. 10. & 11.*) Porro, si vim delendi peccati originalis circumcisioni inditam Deus voluisset, nonne hic locus erat tantam virtutem expressis verbis significandi? Atqui tamen nihil ejusmodi declarat Deus in toto illo Genesis capite, ubi de circumcisionis institutione agitur, sed unum dicitur, nempe eam signum esse fœderis Deum inter & Populum Judaicum sanciti; ergo circumcisio non videtur ad delendum originale peccatum instituta.

Prob. 2°. ex Apostolo, qui circumcisionem ad salutem nihil profuisse sic affirmat: *Circumcisio nihil est. (1. Cor. 7. 19.) Neque circumcisio aliquid valet; sed nova creatura: (Galat. 6. 15.)* Atqui verè dicere non potuit Apostolus, circumcisionem nihil esse, nihil valere, si delendi peccati originalis vim habuerit. Præterea nihil valere circumcisionem ideo pronuntiat, quia per eam nova non fit creatura: atqui illud contumeliosè falsoque dictum fuit, si Deus circumcisioni vim indiderit primigeniam labem abstergendi, & conferendæ gratiæ sanctificantis, per quam homo nova fit creatura.

Denique, sic hujusmodi virtutem in circumcisione agnovisset Apostolus, eam silentio non prætermisisset in Epist. ad Rom. ubi illius ceremoniæ utilitatem expendit: atqui tamen de hoc privilegio prorsus tacet. Sic enim interrogat: *Quid ergo amplius Judæo est, aut quæ utilitas circumcisionis?* Sicque respondet: *Multum per omnem modum; primum quidem quia credita sunt illis eloquia Dei; (Rom. 3. 1.)* nihilque ultra adjicit: in hoc igitur, teste Apostolo, Judæi præstabant Gentilibus, non quod circumcisio ipsis imperata vim eluendi peccati originalis divinitus habuerit; sed quia ipsis commissa erant eloquia Dei.

A proferendis multorum Patrum testimoniis hic abstinemus, quia doctissimus Estius qui oppositam defendit opinionem, ingenuè fatetur nec facile

quemquam reperiri Augustino priorem, qui in signaculo circumcisionis virtutem agnoscat animas à peccato mundandi. (Comment. in cap. 4. Ep. ad Rom. ad versiculum 11.)

Prob. 3°. ratione Theologicâ: 1°. Sacramentum quod peccatum originale ex institutione divina cluit, iis omnibus commune esse debet, ad quos pertinet malum cui sanando destinatum fuit: atqui tamen circumcisionis divina lex ad solos spectabat masculos, non autem ad feminas, licet communi originalis labe infectas.

2°. Constat ex Libro Josue (cap. 5. 6.) per annos 40 quos Judæi in deserto consumpsere, observatam non fuisse legem circumcisionis. Cur vero per tantum temporis spatium interrupta fuerit, hæc probabilior causa est, quod Hebræi in deserto ab aliis gentibus segregati viverent, ac proinde nullo signo indigerent, quo ceteris à populis discernerentur: numquid enim verisimile est, tot annis prætermittam fuisse circumcisionem, si per suam habuissent Israëlita, eam ad peccati originalis remissionem, ideoque ad salutem fuisse institutam? præsertim cum nullibi in Scripturis reperias, Judæis in deserto commorantibus concessam esse à Deo circumcisionis omittendæ licentiam, propter itineris difficultates. Nec dixeris peccasse patresfamilias, filiorum suorum circumcisionem sic negligendo: eos quippè hæc de re legimus reprehensos, sive à Moyse, sive à non legimus prophetis, qui diversa crimina quibus Israëlita in deserto sese polluerant, ipsis toties exprobrarunt.

3°. Non apud Israëlitas tantum vigebat circumcisionis usus, sed etiam apud ceteros Abrahamæ posteros, nempe Ismaelitas, Madianitas, Idumæos. Proinde si delendæ culpæ originalis vim circumcisiioni Deus alligasset, tanti hujus beneficii participes fuissent illi populi, licet à Dei gente segregati, qui ex eorum numero erant, quos Apof-

tolus fuisse pronuntiat sine Christo, alienatos à conversione Israel, hospites testamentorum, promissionis spem non habentes: (Eph. 2. 12.) atqui id nullus sanæ doctrinæ Theologus dixerit; ergo, &c.

Dices: Ritus ille vim delendi peccati originalis divinitus habuit, quo prætermisso, in mortem æternam incurrebat Judæus quisque, sive parvulus, sive adultus: atqui omisâ circumcisione, &c. Sic enim comminatur Deus: *Masculus cujus præputi caro circumcisa non fuerit, delebitur anima illa de populo suo, quia pactum meum irritum fecit.* (Genes. 17. 14.) Deleri autem de populo Dei, quid aliud est, quam in mortem æternam incurere? ergo quisquis circumcisus non fuerat, morti æternæ erat obnoxius.

Resp. Neg. min. Hæc enim verba: *Delebitur anima illa de populo suo*, non damnationem æternam significant; sed 1°. vel mortem temporalem, ut patet ex aliis Scripturæ locis: *Quicumque comederit fermentatum, peribit anima illa de Israel*, id est, occidetur. (Exod. 12. 15.) *Custodite Sabbathum meum: ... qui polluerit illud in vobis, morte morietur; qui fecerit in eo opus, peribit anima illius de medio populi.* (Ibid. cap. 31. v. 14.) Quæ ultima verba intelligenda sunt de morte temporali; siquidem eodem in loco ea Deus promiscuè usurpat cum illis, *morte morietur*: 2°. vel quamdam excommunicationem, quæ è populo Dei excluderetur quisquis circumcisionem neglexisset; sic Deus certum purificationis modum iis præscribens, qui corpus mortuum contactaverint, ita comminatur: *Si quis hoc ritu non fuerit expiatus, peribit anima illius de medio Ecclesiæ*, id est, removebitur è populi mei societate. (Num. 19. 20.)

Itaque per hæc verba: *Delebitur anima illa de populo suo*, Deus vel mortis temporalis pœnam adversus eos Judæos decernit, qui circumcisi non fuerint; vel statuit ut à populo Dei segregentur,

quia circumcissionem veluti signum instituerat, quo suus populus ab aliis secerneretur. Ne tamen existimes præfatam Dei comminationem infantes spectasse; ad eos enim solos pertinebat, qui rationis compotes legem de circumcissione latam observare non curarent, ut satis probat quod sequitur: *Quia pactum meum irritum fecit*, id est, violavit. Illius autem criminis reus esse non potest infans, qui nondum rationis usum habet, nec propriæ voluntatis est capax.

Inst. S. Augustinus hæc verba, *quia pactum meum irritum fecit*, intelligit de pacto cum primo parente inito, quo prohibuerat Deus ne fructum cujusdam arboris comederet; hanc vero comminationem *delebitur*, &c. exponit de æterna damnatione: *Quid est, inquit, perire de populo suo? hoc est non intrare in Regnum caelorum* (Lib. 2. de nuptiis & concup. cap. 11.) Hanc Augustini interpretationem secuti sunt nonnulli alii Patres.

Resp. prædictum Scripturæ locum ab Augustino reverà sic fuisse expositum: in eam autem opinionem ductus videtur versione Græcâ, in qua sic legitur: *Masculus cujus præputii caro non circumcidetur in octavo die, peribit anima illa de populo suo*. Quæ verba in octavo die à Græco interprete addita fuisse communibus suffragiis docent celeberrimi Scripturæ interpretes. Non reperiuntur enim in textu Hebraico, neque in versionibus, Arabicâ, Syriacâ & Vulgatâ nostrâ latinâ. Ex illis autem vocibus, in octavo die, tria S. Doctor inferre debuit.

1º. Pœnam hanc *delebitur*, vel *peribit anima illa de populo suo*, ad ipsos etiam parvulos: qui circumcisi non fuerant, pertinere; 2º. hæc alia verba, *quia pactum meum irritum fecit*, intelligenda esse de pacto quod Deus cum Ad. no. inierat, ut vel abstineret à fructu vitæ, vel æternæ morti cum posteris suis fieret obnoxius; nullum est enim aliud pactum cujus violatio reum

efficere possit infantem octo dierum; 3º. his verbis, *peribit anima illa de populo suo*, significari mortem æternam peccato originali debitam: si igitur à textu Genesis expungantur hæc verba, in octavo die, ut revera delenda sunt, totum corruit S. Doctoris argumentum.

ARTICULUS III.

Utrum Joannis Baptismus ejusdem cum Christi Baptismate virtutis & efficaciam fuerit.

Calviniani & Lutherani qui totam Sacramentorum vim in eo constituunt, quod fidem excitare valeant, quæ sola justificat, parem Joannis & Christi Baptismo efficaciam tribuere debuerunt, & revera tribuunt: *Certissimum est*, ait Calvinus, *idem fuisse prorsus ministerium, quod Apostolis postea delegatum est: non enim diversum Baptismum faciunt diversæ manus quibus administratur: . . . quare neminem perturbet, quod alterum ab altero discernere Veteres contendunt.* (Lib. 4. instit. cap. 15. n. 7.)

PROPOSITIO.

Baptismus Joannis non ejusdem erat virtutis & efficaciam, ac Christi Baptismus.

Probatur ex Scriptura. 1º. Sic Joannes ipse tatur: *Ego baptisavi vos aqua; ille vero (Christus) baptisabit vos Spiritu Sancto.* (Marc. 1. 8.) Sic etiam Judæos monet sapiens Christi Præcursor: *Ego baptiso in aqua, mediis autem vestrum stetit, quem vos nescitis, . . . his est qui baptisat in Spiritu Sancto.* (Joan. 1. v. 26. & 33.) Atqui Baptismus in aqua tantum datus, multum ab eo discrepat, qui in Spiritu Sancto confertur; ergo

immense est discrimen inter Christi & Joannis Baptismata.

2°. *Ego quidem*, ait Joannes Judæis ad se venientibus, *baptizo vos in aqua in pœnitentiam; qui autem post me venturus est, fortior me est, cujus non sum dignus calcamenta portare; ipse vos baptisabit in Spiritu Sancto & igni.* (Matth. 3. 11.) Itaque Joannes, ut Judæis persuadeat se Christo longè inferiorem esse, probationem ex eo ducit, quod grande sit discrimen inter suum & Christi Baptismum: atqui si par fuerit utriusque virtus & efficacia, falsa planè & ridicula est hæc argumentatio; ergo, &c.

3°. Paulus Ephesi quosdam Discipulos invenit, eosque sic interrogat: *In quo . . . baptisati estis? Qui dixerunt: in Joannis Baptismate . . . & baptisati sunt in nomine Domini Jesu.* (Act. 19. v. 3. & 5.) Atqui si uterque Joannis & Christi Baptismus ejusdem fuit virtutis & efficaciæ, inutiliter, & contra legem illos Discipulos iterum baptisavit Paulus; nefas est enim Baptismum jam ritè datum iterare, ut docent ipsi Protestantes; ergo, &c.

Apertissimis illis Scripturæ locis adjungere Patrum testimonia supervacaneum esset cum fateatur ipse Calvinus utriusque Baptismatis diversitatem à veteribus agnosci: *Neminem perturbet*, inquit, *quod alterum ab altero discernere Veteres contendunt.* Proterviam hanc anathemate percussit Concilium Tridentinum: *Si quis dixerit Baptismum Joannis habuisse eandem vim cum Baptismo Christi, anathema sit.* (Sess. 7. de Bapt. Can. 1.)

Solvuntur objecta.

Objicies 1°. Sic narrat Evangelista: *Fuit Joannes in deserto baptisans, & prædicans Baptismum pœnitentiæ in remissionem peccatorum.* (Marc. 1. 4) Undè sic disputatur: Baptismus in remissionem peccatorum institutus, à Christi Baptismo non fuit virtute & efficacia diversus: atqui Baptismus

Joannis in remissionem peccatorum erat institutus; ergo, &c.

Resp. Dist. maj. Baptismus institutus in remissionem peccatorum quam ipse daret, à Baptismo Christi non fuit virtute & efficacia divertus, conc. maj. institutus in futuram Christi que Baptismate conferendam peccatorum remissionem, neg. maj. dist. pariter min.

Porro Baptismus Joannis peccatorum remissionem non dabat, sed tantum ad eam à Christo proximè afferendam populum præparabat, eum ad pœnitentiam excitans: de Baptismo enim Joannis non legimus, per illud hominem *renasci, regenerari, à peccatis ablui*, & cetera quæ de Christi Baptismate in Scripturis enuntiantur; sed legimus duntaxat fuisse *Baptismum pœnitentiæ in remissionem peccatorum.* Quibus verbis significatur in meo positum esse totum sancti Præcursoris ministerium, ut prædicando, & baptisando Judæos ad pœnitentiam hortaretur, sicque eos pararet ad recipendam à Christo gratiam & peccatorum remissionem.

Ira SS. Patres objectum locum interpretantur: *Quod (Joannes) prædicabat Baptismum Pœnitentiæ in remissionem delictorum*, ait Tertullianus, *in futuram remissionem enuntiatum est.* (Lib. de Bapt. cap. 10.) Eadem est Hieronymi interpretatio: *Joannis Baptisma non tam peccata dimisit, quam Baptisma pœnitentiæ fuit, in remissionem peccatorum; id est, futuram remissionem, quæ esset postea per sanctificationem Christi subsequutura: . . . ut enim ipse antepæcursor Domini, sic & Baptisma ejus prævium dominici Baptismatis fuit.* (Dialog. contra Luciferianos, tom. 4. part. 2. pag. 293.) S. Augustinus: *In remissionem peccatorum ut ab eo (Joanne) baptisatis in spe remitterentur peccata, reipsa vero in Domini Baptismo id fieret.* (Lib. 5. de Bapt. cap. 10.)

Obj. 2°. Utriusque Baptismatis vim & effectum iisdem verbis exprimit Scriptura: *Venit Joannes,*

prædicans Baptismum pœnitentiæ in remissionem peccatorum. (Luc. 33.) De Christi vero Baptismate sic loquitur S. Petrus: *Baptizetur unusquisque vestrum in nomine Jesu Christi, in remissionem peccatorum vestrorum* (Act. 2. 38.) Ergo parem esse utriusque effectum, nempe remissionem peccatorum, existimandum est.

Resp. Neg. ant. Baptismus enim Christi dicitur conferendus in remissionem peccatorum; quod aperte indicat per eum remitti delicta: Baptismus autem Joannis appellatur *Baptismus pœnitentiæ in remissionem peccatorum*, id est, movens & excitans ad pœnitentiam, ut per eam præparentur Israelitæ ad remissionem peccatorum, virtute Baptismatis Christi consequendam. Præterea Baptismus Christi in Scripturis vocatur, *lavacrum regenerationis & renovationis*, & per eum homines dicuntur *mundati, abluti, justificati*, ut supra retulimus: atqui nihil simile de Joannis Baptismo reperias; ergo non eodem modo de utriusque Baptismatis virtute & efficacia loquitur Scriptura.

CAPUT VIII.

De solemnibus Baptismi ceremoniis.

QUÆRES 1º. utrum antiquus sit *Patrinos* in Baptismate adhibendi usus, & quam ob causam instituta fuerit hæc consuetudo.

Resp. *Patrinos* in Baptismate adhibendi antiquissimam esse consuetudinem: hujus enim mentionem faciunt Justinus Martyr, Tertullianus, & alii multi. *Patrini* variis apud Veteres donantur nominibus; *susceptores, fidejussores, offerentes, sponsores*, appellantur. Congruentem illius usus rationem assignat S. Thomas his verbis: *Spiritualis generatio*

generatio quæ fit per Baptismum, assimilatur quodam modo generationi carnali: . . . in generatione autem carnali, parvulus nuper natus indiget nutrice & pædagogo, unde & in spirituali generatione Baptismi requiritur aliquis qui fungatur vice nutricis & pædagogi, informando & instruendo eum quasi novitium in fide. (3. part. q. 67. art. 7.)

Quæres 2º. quodnam sit *Patrinorum* ministerium, quæ officia.

Resp. Multiplex est *Patrinorum* officium: 1º. Ecclesiæ offerunt baptizandum; 2º. pro illo spondent; 3º. ejus vici ad interrogata respondent; Symbolum recitant, fidem profitentur, Satanæ renuntiant; 4º. obligationem contrahunt susceptum Neophytum, cum ætas tulerit, fidei morumque præceptis imbuendi. Advertit tamen S. Thomas *Patrinos* ab ea cura inter Fideles vulgo liberari cum illo officio parentes & Parochi fungi soleant. *Si tamen*, inquit, *quocumque modo sentiant contrarium, tenerentur secundum suum modum salutis spiritualium filiorum curam impendere.* (Ibid. art. 8.)

Quæres 3º. quinam diligendi sint *Patrini*.

Resp. Ex dictis sequitur non esse inane susceptorum nomen, cum tantum habeant onus sibi impositum; non omnes igitur promiscuè ad *Patrini* officium à parentibus invitari, aut à Parochis admitti debent, sed ii tantum qui illud implere valeant. Ab eo autem munere arcendi sunt, 1º. illi qui propter rationis ætatisque imbecillitatem non satis intelligunt quid oneris importet. *Proindeque*, ait Concilium Colonienfe an. 1536, *malumus (Patrinos) deligi provecæ ætatis, quam imputeris, ne videatur infantem offerre, ac sponsorem se Deo pro alio constituere, qui quod promittit non intelligat ideoque multo minus quod non intelligat docere queat.* (part. 7. cap. 4.) Rituale Romanum